

**Natuurlijk IJburg
in de Flexbieb
door
Johan Vlug en Marinus Knulst
21-01-2019**

Afb. 13.1 Landmaakevent Strandeiland op 30 augustus 2018. Foto: Marco Keyze

Presentatie over Strandeiland e.o.

Uitgangspuntennotitie SP Strandeiland 02-2018

Presentatie concept ontwerp Strandeiland 04-2018

Centrumeiland - Strandeiland - Buiteneiland

De groene Component

Stadsstrand van markante overgang voorzien

Römerstadt, Siedlung (1927) in de buurt van Frankfurt (D). Bijzonder fraaie overgang van de woonbuurt naar Niddatal met keermuur en bomenbastions. Architect/stedenbouwkundige Ernst May

Centrumeiland - Strandeiland - Buiteneiland

De Groene Component

Natuurlijk IJburg Vrienden van het Diemerpark

05-2018

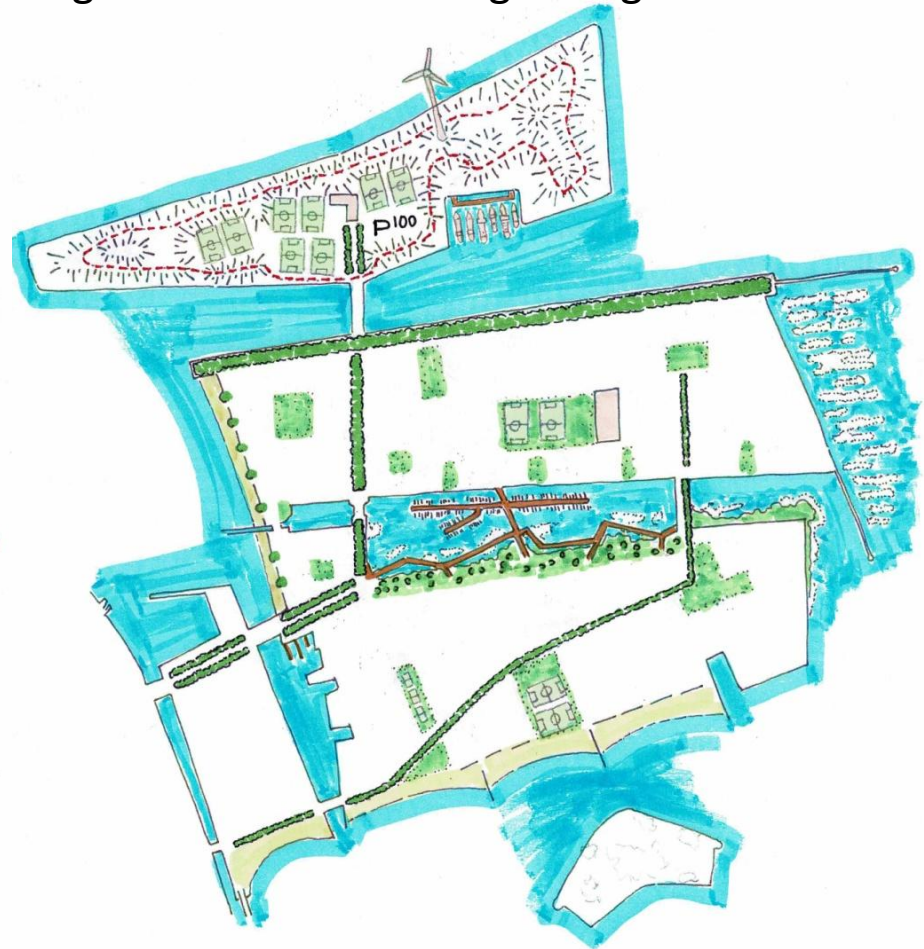
De Groene Component

Aanbevelingen en opmerkingen n.a.v. de Uitgangspuntennotitie voor het stedenbouwkundig plan Strandland
Opgesteld op verzoek en in overleg met Natuurlijk Liburg en Vrienden van het Diemerpark 2 mei 2018

• 'Smeer' de randen van het eiland niet automatisch dicht met doorgaande bomenrijen!

De Groene Component

- Maak van Buiteneiland een andere 'natuurlijke omgeving' (bijvoorbeeld zoetwater duinen); voeg voldoende sportvelden toe met een goede bereikbaarheid en parkeergelegenheid en een aantrekkelijke locatie voor een verenigingsgebouw.
- Zorg voor een avontuurlijk fitnessparcours.
- Zorg voor een doorgaande en samenhangende groenstructuur.

**Groenstructuur:
Samengevoegde
thema's**

De buitenranden zijn
Beeldbepalend.
Buiteneiland is
daarvan een
belangrijk onderdeel,
ook in programmatische
en ruimtelijke zin.

Doormiddel van parken
en groene routes worden
de buitenranden naar binnen
'getrokken'.

Doorgaande
groenstructuren
koppelen de eilanden
aan elkaar.

Belangrijkste conclusies

• **Buiteneiland maakt programmatisch en ruimtelijk onderdeel uit van het ensemble Centrumeiland, Strandeiland, Buiteneiland.**

• **Als je hebt besloten om Buiteneiland niet te bebouwen, doe dat dan ook niet, ook niet een beetje.....**

• **Buiteneiland heb je minstens nodig om voor IJburg de behoefte aan sportvelden en recreatieve voorzieningen te lenigen.**

Toekomstige uitbreidingen nog buiten beschouwing gelaten.

De 1.500 woningen van het Buiteneiland zijn bij de 6.500 woningen van het Strandeiland gevoegd, in totaal 8.000 woningen.

Antwoord gemeente aan NIJ en VvhD, n.a.v. de Groene Component : vooral in de Muiderbuurt is gestreefd naar meer aan elkaar gekoppelde groene of parkruimten en er zijn meer losse boomstructuren toegepast.

Afbeeldingen FARO Architecten

Gemeente
Amsterdam

Stedenbouwkundig plan Strandeiland

Concept 27 november 2018

Het plan voor Strandeiland is interessant, ambitieus en toekomstgericht. Het Binnenwater, ter plaatse van de Oergeul, bestaat drie onderdelen: de Havenkom, het Oog en de Inham. De Havenkom vraagt om nadere uitwerking.

Brieven

GVB

Nis een mooie voorstelling in de Otopera te hebben gezien, reed ik in lijn i naar Osdorp. Op het Surinameplein werden wij allemaal verzocht om de tram te verlaten. Er was iets gebeurd bij station Lelylaan en de politie was nog bezig met onderzoek, de tram ging niet verder. Op mijn vraag aan de conducteur hoe nu verder naar Osdorp kreeg ik als antwoord: "Lopend."

Het was tegen middernacht en het regende, de paar taxi's die ik zag rijden, waren bezet.

Uiteindelijk ben ik gaan lopen, bij station Lelylaan aangekomen zag ik de politie nog bezig.

Alleen de trams mochten niet verder, autoverkeer was normaal. Aangezien het lopend niet echt opschiet en ik moe werd, heb ik bij het stoplicht een auto aangehouden en gevraagd of ik een lift kon krijgen.

Twee bijzonder aardige lonte jongens, ik zeg dit bewust omdat de jeugd vaak zo slecht wordt afgeschilderd, hebben mij vervolgens in Osdorp bijna bij mijn huis afgezet.

Ik ben 73 en was niet de enige senior in de tram, ik vond het beneden plek dat wij zo op straat werden gezet. Had het GVB niet een bus in kunnen zetten om de passagiers langs de normale halte van de tram naar het eindpunt te brengen?

Wat ben ik die jongens dankbaar dat zij mij zonder enig probleem meenam.

Yvonne van Waasdijk, Amsterdam

Nightwish

Welke Nederlandse muzikanten trekken over de heuzelken te verdoen deze week allebei voor het eerst in lange tijd weer eens op in hun thuisland, en ook eens bij ons in Amsterdam. Een goed idee. Within Temptation vrijdag en zaterdag beide keren voor een bonnvolle Afas Live, de zaterdag show was al een jaar van tevoren binnen enkele dagen uitverkocht. Genresnot Nightwish, met de Nederlandse Floor Jansen als frontvrouw, stond vervolgens maandag in een volle Ziggo Dome. Prachtige livebands, frontvrouwen die er mogen zijn, mooie shows en als altijd hartstoechtelijke fans.

Hoe kan het dat het culturele Parool er tot zamen aandacht aan besteedt? Zullen we het houden op een gemiste kans?

Ruben van Moppes, Albuode

Rood kruisraadsl

Volgens minister Cora van Nieuwenhuizen is het negeren van een rood kruis 'aan wangedrag' en is strijd met de verkeerswetgeving. Mischien dat de minister mij kan uitleggen wat het nu is van het negeren van een rood kruis als ik tijdens de avondspits van de A10 Noord de Coentunnel inrijd.

Vlak voor het lerijden van de tunnel worden hier 2 rijbanen samengevoegd tot 1 rijbaan, met als gevolg dat er bijna dagelijks ellenlange files ontstaan. Waardoor de linkerrijbaan vaak afgesloten is menigen een raadsel, aangezien deze baan in de tunnel al helemaal vrij is, en aan het einde van de tunnel weer wordt vrijgegeven aan alle verkeer.

Met als gevolg dat menigen het rode kruis negeren en gereden over de linkerrijbaan rijden. Wat niet alleen files veroorzaakt, maar ook nog eens bijdraagt aan de milieuvervuiling.

Dirck Willems, Amsterdam

Leefbaarheid Reserveer ruimte voor sport en spel

Waarblijft het staats groen?

De bouwwoede van Amsterdam heeft een keerzijde, aldus **Rob Waumans**: steeds minder ruimte voor speelruimte en sportvoorzieningen.

Amsterdam groeit als kool. Overal waar ik kijk, zie ik bouwkranen en bouwputten. Wij wonen al bijna vier jaar tussen graafmachines en drillende hef-installaties in een relatief nieuwe woonwijk in Amsterdam-Noord en mijn balkon heb ik een goed uitzicht over kerseverse nieuwbouwwijken. En overal zie ik hetzelfde. Of eigenlijk, overal mis ik iets: groen en speelruimte. Als mijn kinderen veilig willen rennen en spelen, fietsen we naar het Noorderpark of rijden we naar het 'T'wiske. Dat is niet ideaal. Zelfs in de stad moet het toch mogelijk zijn om in de eigen wijk te kunnen spelen en recreëren?

Ik begon nieuwsgierig te worden. Hoe ontwikkelt Amsterdam zich eigenlijk en welk idee zit daarachter?

Wat een stad leefbaar maakt, is voor iedereen verschillend. Voor mij is dat onder andere cultuur, diversiteit, ruimte en rust, maar mijn buurwoon kan heel andere eisen aan leefbaarheid stellen. Als je 'leerbare woonomgeving' goeoght, kom je na wat musiklikken op de website van Atlas Leefomgeving terecht, waar een

zogenoemde Ontwerpwijzer is te vinden die is opgesteld door het ministerie van Infrastructuur en Milieu in samenwerking met de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Binnenlandse Zaken. En ja hoor, hier staat ook wat ik zelf al had bedacht, maar dan in andere bewoordingen.

'Een gezonde leefomgeving is een voorwaarde voor een duurzame leefomgeving en is een belangrijk aspect van integral gezondheidsbeleid', lees ik. Volgens bovengenoemde ministeries 'nodigt een gezonde leefomgeving uit tot bewegen, spelen en sporten en stimuleert het fietsen, wandelen en gebruik van het openbaar vervoer'.

helder. Volledige ruimte voor sport en bewegen is dus essentieel voor de inrichting van een leefbare woonomgeving. Daar kan ik me wel in vinden. Gezien de ambitie van Amsterdam om de komende tien jaar 50.000 woningen in onze stad te ontwikkelen, vraag ik dus om een delicate omgang met de spaarzame ruimte in de stad. Maar gebeurt dat ook? Is Amsterdam zorgvuldig aan het ontwikkelen met bovengestane ontwerprichtlijn in het achterhoofd?

Ik kom regelmatig op IJburg. Een wijk die mij altijd akelig kaal en grijs aandoet. Dit gebied is vanaf 1999 in ontwikkeling en sinds 2002 werden de eerste huizen opgeleverd. Bij de inrichting werden geen buitensportvoorzieningen aangelegd. Pas na jarenlang gesteggel werd het eerste buitensportveld op IJburg geopend. Dat gebeurde zeven jaar na oplevering van de eerste woningen, waardoor een volledige generatie kinderen is opgegroeid zonder sportvoorzieningen in de buurt. Op dit moment wonen er meer dan 28.000 inwoners op IJburg. Gezamenlijk hebben zij zes sportvelden tot hun beschikking. Ter vergelijking: De gemeente Putten heeft met hetzelfde aantal inwoners de beschikking over vijftien buitensportvelden. Dergelijke ontwikkelingen moeten wel een negatieve invloed hebben op de leefbaarheid in IJburg, lijkt me. En dat klopt. Op de website van de gemeente Amsterdam vind ik een rapport van en in 2016 uitgegeven gebiedsanalyse. Eén van de belangrijkste aandachtspunten is dat 'bovengemiddeld veel bewoners niet voldoende bewegen'.

Misrekening
Na een dergelijke misrekening en dit alarmerende aandachtspunt in het rapport zou je verwachten dat de gemeente sindsdien wat zorgvuldiger omgaat met ruimtelijke inrichting. Niets is minder waar.

Intussen is het plan IJburg II van start gegaan, dat woonruimte zal bieden aan nog eens 20.000 inwoners. Ook hier is nauwelijks rekening gehouden met sportvoorzieningen: er worden slechts twee buitensportvelden aangelegd.

Als ik vanuit Amsterdam-Noord naar IJburg fiets, passeer ik altijd de splinternieuwe Sluisbuurt op Zeekant. Ook hier geen strook groen te bekennen. Maar volgens de ontwikkelingsplannen komt die er wel: er worden in het totale gebied eveneens twee sportvelden aangelegd. En een skatepark.

Ook elders in de stad zien we deze trend en het kan zelfs nog slechter. Tussen de Houthavenmerbuurt en het IJ wordt het project Houthaven ontwikkeld, dat naar verwachting in 2021 klaar is. Er worden 2700 woningen gebouwd waarin straks ongeveer 6000 mensen zullen wonen. In de wijk is één groenstrook opgenomen, verder is er geen enkele buitensportvoorziening gepland. In de omliggende wijken zijn

Spelen bij de Entrepotevoren. FOTO MARTEN BRANKE

Rob Waumans
Schrijver en journalist, maakt o.a. literaire podcaste

Het geld regert. Honger naar winst wint het van de leefbare woonruimte

eveneens weinig sportvoorzieningen aanwezig. De voetbalclub SDZ ligt relatief dichtbij, maar heeft een wachtlijst voor leden. Er is een zwembad in de buurt, maar die faciliteit geen zwerlessen. Er kan worden uitgeweken naar het Marinxbad in de Jordaan, maar ook daar hantert men een wachtlijst.

Bijdragen kunt u sturen aan 1000 AK Amsterdam. En kun De redactie beh

eveneens weinig sportvoorzieningen aanwezig. Ook bij ons om de hoek, in Amsterdam-Noord, wordt stevig doorgebouwd en ook hier wordt nagenoeg geen rekening gehouden met voldoende ruimte voor sport en bewegen. Sterker nog, er worden niet alleen onvoldoende buitensportvoorzieningen ontwikkeld, hier wordt zelfs speelruimte van de kinderen afgenomen. In de wijk Eizenhagen staat basisschool Eizenhagen. Achter de school bevindt zich een braakliggend terrein waar de leerlingen speelden en waar een moestuin was aangelegd. Op het 20 meter brede stukje grond tussen het schoolgebouw en de B. Merellobschinger, lag een gasafzetter voor de leerlingen.

Lag ja. Sinds de vastgoedprijzen in Noord tot ongekende hoogtes zijn gestegen, is deze ruimte opgeofferd. Zonder overleg met de school is het voetbalveldje verwijderd en is gestart met de bouw van een appartementencomplex. Ook het speelterrein en de moestuin achter de school zijn platgewast. De halpalen gaan nu de grond in. Volgend jaar wordt de school omringd door vier appartementencomplexen. Een schoolplein is er niet, de vierhonderd leerlingen moeten in het speelveld spelen op de dakterras of op een speelpleintje op honderden meters afstand - voordat ze er goed en wel zijn gearriveerd, is het speelveld alweer bijna voorbij.

Hier is de gemeente Amsterdam nog een stap verder gegaan: ze pikken speelruimte van de kinderen in.

De woningen in de wijk waarin deze basisschool is gevestigd, werden jaren geleden verkocht onder de kindrekening projectnamen De Groene Habitat. Een groene en kindvriendelijke wijk. Er is nauwelijks groen te ontdekken en de twee small speelplaatsen bevinden zich aan de ring en langs de drukke IJdoornlaan. Het laatste vrije stukje grond in Eizenhagen wordt momenteel volgebouwd met huizen van project Noorderkwartier, een nieuwbouwwijk waart - niet verrassend - geen speelruimte of sportvoorziening zullen worden aangelegd.

Groene ruimte bevechten

Onlangs presenteerde staatssecretaris van Volksgezondheid Paul Blokhuis het Nationaal Preventieakkoord, dat ervoor moet zorgen dat in Nederland minder mensen ziek worden en we gezonder oud worden. Juist daarom is het van groot belang dat bij de planning van publieke ruimte rekening wordt gehouden met buitensportvoorzieningen, speelruimte en parken, om onze kinderen te laten bewegen. Omdat later, als woningen en gebouwen er eenmaal staan, er geen ruimte meer kan worden gecreëerd. Achteraf de inrichting corrigeren is vele malen moeilijker en duurder. Er zal geen appartementencomplex worden gesloopten te favure van een speelruimte. Het is dus zaak om tijdens de ontwikkeling van een wijk deze ruimte in te plannen en in te tekenen, ruimte reserveren dus.

Maar Amsterdam slaagt er al decennialang niet in om de groene ruimte te bevechten. De ontwikkelingen in IJburg, de Houthaven en Amsterdam-Noord zijn exemplarisch voor de machtheersheid van Amsterdam tegenover de commerciële belangen van projectontwikkelaars. Amsterdam slaagt er niet in om haar bewoners een gezonde leefomgeving te bieden. De honger naar winst wint het van de leefbare woonruimte.

Het wordt hoog tijd dat voldoende sport- en speelruimte wordt verankerd in verplichtende regelgeving, zodat dit geborgd is, want het verleden heeft aangetoond dat buitensportvoorzieningen kinderen en stad niet hebben geborgen. Nu kan dit nog, voordat de bouw en ontwikkelingsplannen ten uitvoer worden gebracht. In andere gebieden is het daarvoor inmiddels te laat.

Kom op GroenLinx. Neem de teugels van de inrichting van de stad in handen, want nu regert het geld. Projectontwikkelaars zijn niet geïnteresseerd in bewegen. Zij maken de stad niet groen, maar grijs. En ongezond.

Ik kom regelmatig op IJburg. Een wijk die mij altijd akelig kaal en grijs aandoet. Dit gebied is vanaf 1999 in ontwikkeling en sinds 2002 werden de eerste huizen opgeleverd. Bij de inrichting werden geen buitensportvoorzieningen aangelegd. Pas na jarenlang gesteggel werd het eerste buitensportveld op IJburg geopend. Dat gebeurde zeven jaar na oplevering van de eerste woningen, waardoor een volledige generatie kinderen is opgegroeid zonder sportvoorzieningen in de buurt. Op dit moment wonen er meer dan 28.000 inwoners op IJburg. Gezamenlijk hebben zij zes sportvelden tot hun beschikking. Ter vergelijking: De gemeente Putten heeft met hetzelfde aantal inwoners de beschikking over vijftien buitensportvelden.

Ontwikkeling gestart in 1999, Eerste huizen opgeleverd in 2002, pas in 2009 de eerste 4 sportvelden aangelegd, Vanaf 2012 nog 2 velden erbij

Misrekening
Na een dergelijke misrekening en dit alarmerende aandachtspunt in het rapport zou je verwachten dat de gemeente sindsdien wat zorgvuldiger omgaat met ruimtelijke inrichting. Niets is minder waar.

Intussen is het plan IJburg II van start gegaan, dat woonruimte zal bieden aan nog eens 20.000 inwoners. Ook hier is nauwelijks rekening gehouden met sportvoorzieningen: er worden slechts twee buitensportvelden aangelegd.

Verbazing:
in de Zeehavenbuurt slechts 1 sportveld, verdere plannen in de 2e fase onduidelijk...

Behoefte voor bewoners van....	Sportnorm		Aantal woningen	m2
	Woonmilieu	m2 per woning		
Strandeiland	Blauwgroen	9	8.000	72.000
Centrumeiland	gemengde stadsbuurt	5	1.500	7.500
IJburg 1e fase	"tekort: 1,5 voetbalveld en 1,5 hockeyveld"			20.208
Zeeburgereiland Sluisbuurt	gemengde stadsbuurt	5	5.500	27.500
Zeeburgereiland Sportheldenbuurt	tekort (i.p.v. 3 komen er 2 voetbalvelden)			P.M.
Totaal				127.208

Op Strandeiland en Buiteneiland zullen volgens de planning **72.000m²** aan sportvoorzieningen worden gerealiseerd.

Volgens de normen zouden er op IJburg nog **127.208m²** aan sportvoorzieningen gerealiseerd moeten worden.

Concept Stedenbouwkundig plan Strandeiland 27-11-2018

Reactie NIJ en VvhD op het plan mede naar aanleiding van 'De Groene Component'

De volgende **aandachtspunten** worden in deze reactie nader toegelicht:

- 1. Het plan voor Strandeiland is interessant, ambitieus en toekomstgericht**
- 2. Tweede fase land maken zo gauw mogelijk aanbesteden, bij voorkeur inclusief Buiteneiland,**
- 3. Planmatige en programmatische samenhang met Buiteneiland wordt gemist. Zo gauw mogelijk planvorming integreren en verduidelijken,**
- 4. Het Binnenwater bestaat uit drie onderdelen: Havenkom, het Oog en Inham. Het Oog is het meest uitgewerkt. De Havenkom vormt het centrum- of knooppuntgebied van Strandeiland en verdient het om in dit stadium verder uitgewerkt te zijn. De functie van de Inham is nog onduidelijk. Ruimtelijk meer bij het Binnenwater betrekken (geen bommenrij op de dam),**
- 5. Omgeving van de Havenkom meer benutten als rondgaand winkel- en centrumgebied. De Havenkom kan als verblijfsgebied en toegangspoort naar het stadsstrand benut worden,**
- 6. Voldoende ruime afstanden (bij voorkeur wisselende) tussen de bomen aanhouden, door- en uitzichten vanuit de woningen mogelijk laten zijn,**
- 7. Aandacht schenken aan veilige fietsroutes en aan voldoende capaciteit voor fietsparkeren,**
- 8. Aandacht schenken aan voldoende levendige woonplinten en andere begane grondfuncties in de straten, eerlijk beeld geven van parkeren in de straten, tramremise is vraagteken,**
- 9. Sportvoorzieningen, voorstellen en uitwerkingen voor met name de georganiseerde sporten zijn absoluut onvoldoende en onvolledig, zowel voor het Strandeiland als voor heel IJburg!!!,**
- 10. Wat houdt een 'bestemmingsplan-verbrede-reikwijdte' voor het Strandeiland in?**

Enkele maatvoeringen en woningdichtheden van IJburg om enige voorstelling te hebben van de 'schaal' van de stedelijke omgeving op de verschillende eilanden.

Advies: deel de woonstraten van de Pampusbuurt (1.500m lang) qua inrichting in door de groene en parkruimten niet vanuit het doorgaande straatprofiel te ontwerpen.

Afb. 3.2 IJburgarchipel met lengtematen en woningdichtheden per hectare (wo/ha)

**Boomstructuur
Strandeiland:**
uitgangspunt voor
verdere uitwerking
(doorontwerpen)

Legenda
Legenda

- Straatbomen driehoekopstelling
- Straatbomen portaalopstelling
- Straatbomen losse structuur
- Parkbomen

Afb. 3.14 De boomstructuur op Strandeiland

Afb. 3.14 De boomstructuur op Strandeiland

Het ruimtelijk ontwerpen met de **boomstructuur**

Voorbeeld van het anders omgaan met de straatprofielen rondom het park in de Pampusbuurt om de lange doorgaande woonstraten (1.500m) ruimtelijk te onderbreken.

Afb. 4.4 Tijdelijke school met natuurspeeltuin, Zuidas Amsterdam

Afb. 4.5 Veilig spelen, Rietlandpark Amsterdam Oost

Afb. 4.6 Gecombineerde speeltuin voor buurt en school, Zaandammerplein Amsterdam West

Afb. 4.7 Alles-in-één-school met publieke buitenruimte, Theophile de Bockstraat Amsterdam Zuid

Voor welke voorziening als speeltuin zou je kiezen als je naar deze vier foto's kijkt?

Afb. 7.5 Het 6 kilometer lange 'Rondje Strandeiland'

De wijkvoorziening voor het bewegen: 'Rondje Strandeiland' (6 km)
(niet meer dan een groene lijn op een plattegrond).
Werk een 'Rondje Strandeiland' serieus ruimtelijke uit.

Legenda

Onderwijs

- VO Voortgezet onderwijs
- O Primair onderwijs
- Buitenruimte school

Zorg

- A. Gezondheidscentrum met apotheek
- B. Gezondheidscentrum zonder apotheek
- C. 24 uren opvang locatie
- D. Hospice
- E. Dagbesteding

Basisvoorzieningen

- F. Jongerencentrum
- G. Jeugdcentrum
- H. Huis van de wijk
- I. Buurtkamer

Jeugd

- J. Behandel/ woonlocatie
- K. Ouder- en Kindteam

Sport, groen en cultuur

- Georganiseerde sport
- Sportief rondje om het eiland
- Cultuur
- Groengebieden
- Tramlijn en halte
- Buslijn en halte

Locaties voorzieningen zijn indicatief en kunnen in een nadere uitwerking van plek veranderen.

Dit laat zien dat de groene en recreatieve voorzieningen voor een groot gedeelte in beslag worden genomen door verspreid liggende (plastic) sportvelden:

- moeilijk bereikbaar van buitenaf,
- moeilijk inpasbaar wat de aanvullende voorzieningen betreft en
- niet praktisch en aantrekkelijk voor sportverenigingen (minimale grootte, uitbreidbaarheid, inpasbaarheid)

Afb. 4.9 Kaart met maatschappelijke voorzieningen

Amsterdam, Erasmuspark: de grote recreatieweide met sportveld van gras. Op deze buurtvoorziening wordt veel gespeeld door 'sportverenigingen' uit de buurt. In het Oosterpark is dat ook het geval, daar oefende vroeger zelfs het nationale elftal van Suriname, vanuit de stamkroeg 'de Draver'

Legenda

- Natura 2000
- Natuur Netwerk Nederland
- EC (Natura 2000)
- Bocht om de Oost

Afb. 9.4 Natuur Net. Grk Nederkind in combirata 010t Natura 2000

Ecologische structuur volgens Natuur Netwerk Nederland en Natura 2000
 'Bocht om de Oost' is een belangrijke verbinding die recreatieve restricties geeft

Afb. 3.11 Groenstructuurkaart van Strandeland in de IJburgarchipel

Groenstructuurkaart met strand, parken, lanen en metropolitaan landschap, volgens Sted. Plan Strandeland

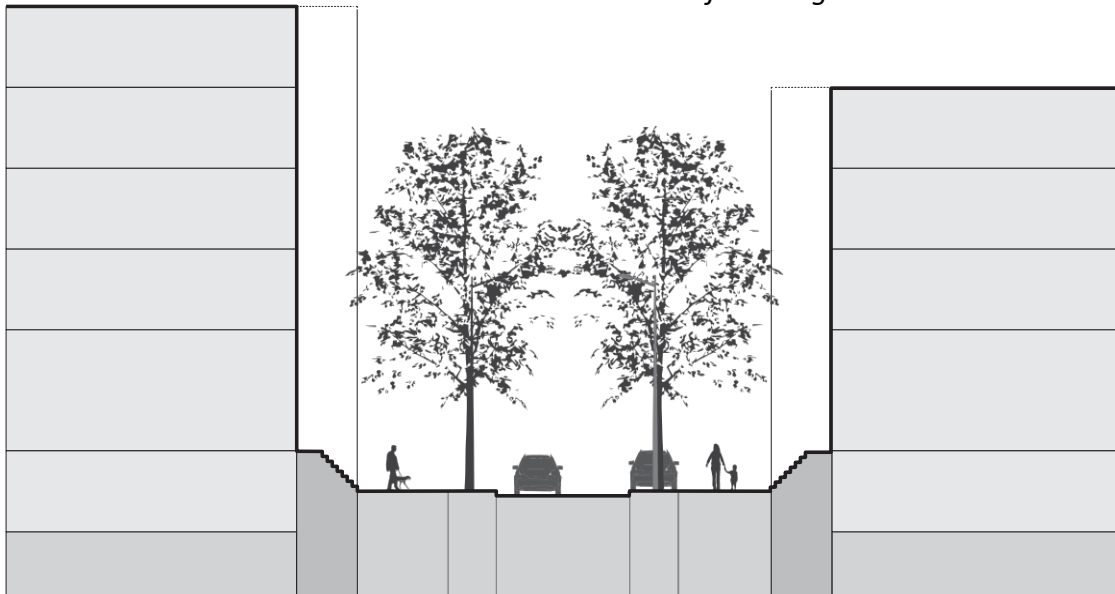
Afb. 3.11 Groenstructuurkaart van Strandeland in de IJburgarchipel

Groenstructuurkaart met strand, parken, lanen en metropolitaan landschap, volgens NIJ en VvhD

Afbeelding Mecanoo Architecten

Impressie straatbeeld
Pampusbuurt,
Het beeld van de doorgaande
driehoekopstelling van de
bomen is niet reëel.

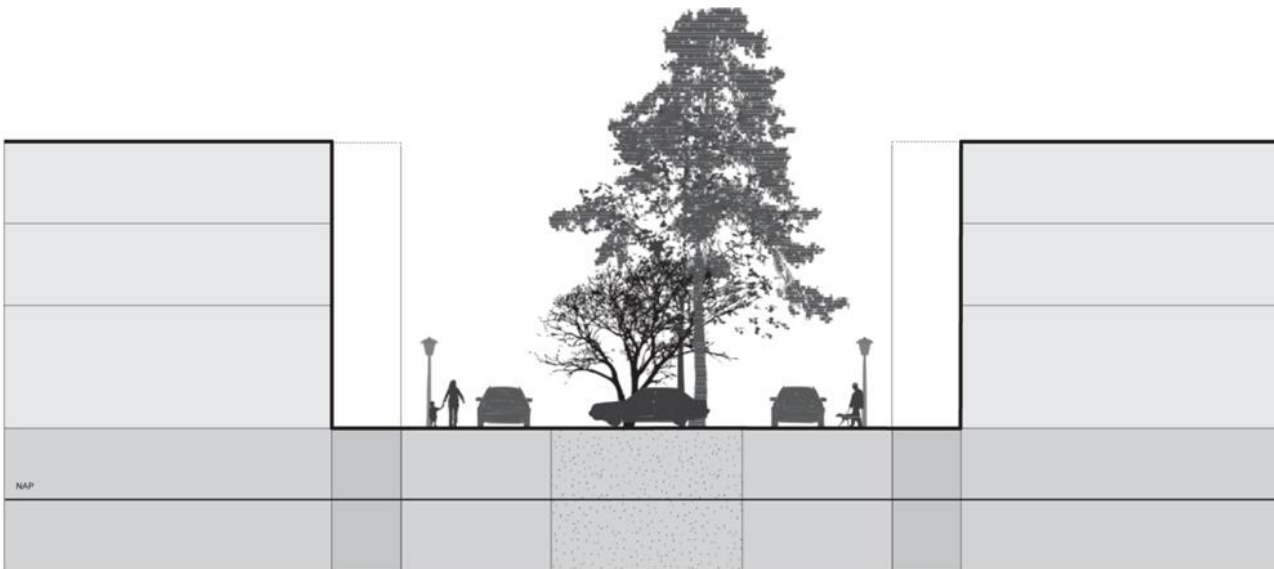
Er is in de straatprofielen
veel gebruik gemaakt van
'margestroken'
in de overgang van
de straat naar de gevels.
Dat zal bijdragen aan
een afwisselend straatbeeld.

Afbeelding FARO Architecten

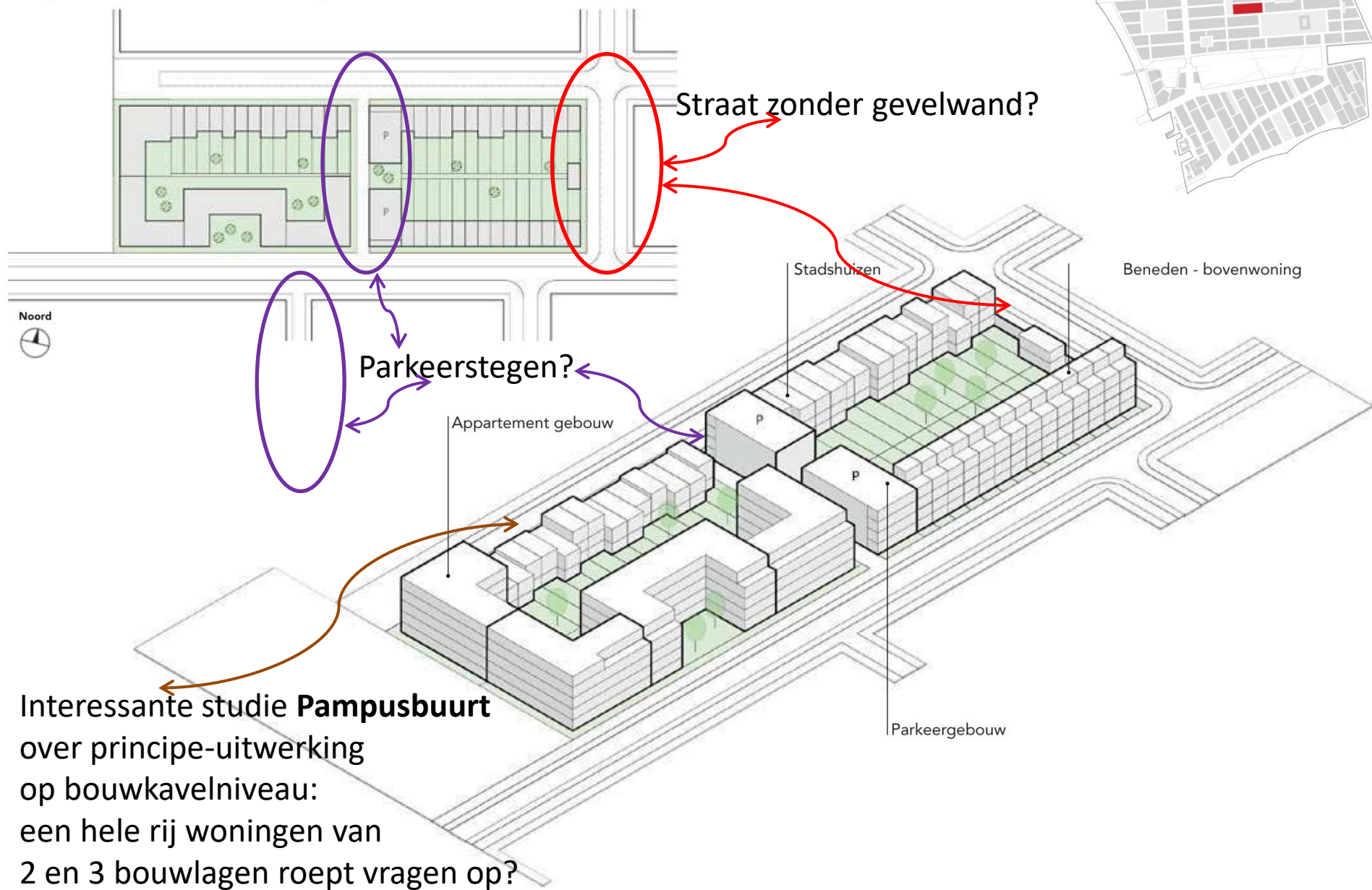
Impressie straatbeeld Muiderbuurt met 2 tot 3 bouwlagen, afwisselende gebouwen met verspringende rooilijnen.

Het straatbeeld is geflatteerd, omdat in de groene middenstrook (wadi) geen geparkeerde auto's zijn ingetekend, hetgeen in het profiel wel is aangegeven.

Afb. 7.9 Profiel van een woonerf in de Muiderbuurt met parkeren in het midden

Pampusbuurt: totaal 5.000 woningen

Interessante studie **Pampusbuurt** over principe-uitwerking op bouwkavelniveau: een hele rij woningen van 2 en 3 bouwlagen roept vragen op?

Afb.11.2 Voorbeelduitwerking bouwveld Pampusbuurt met diverse functies, segmenten en woningtypen. Dit voorbeeld telt circa 180 woningen. Bron: Mecanoo

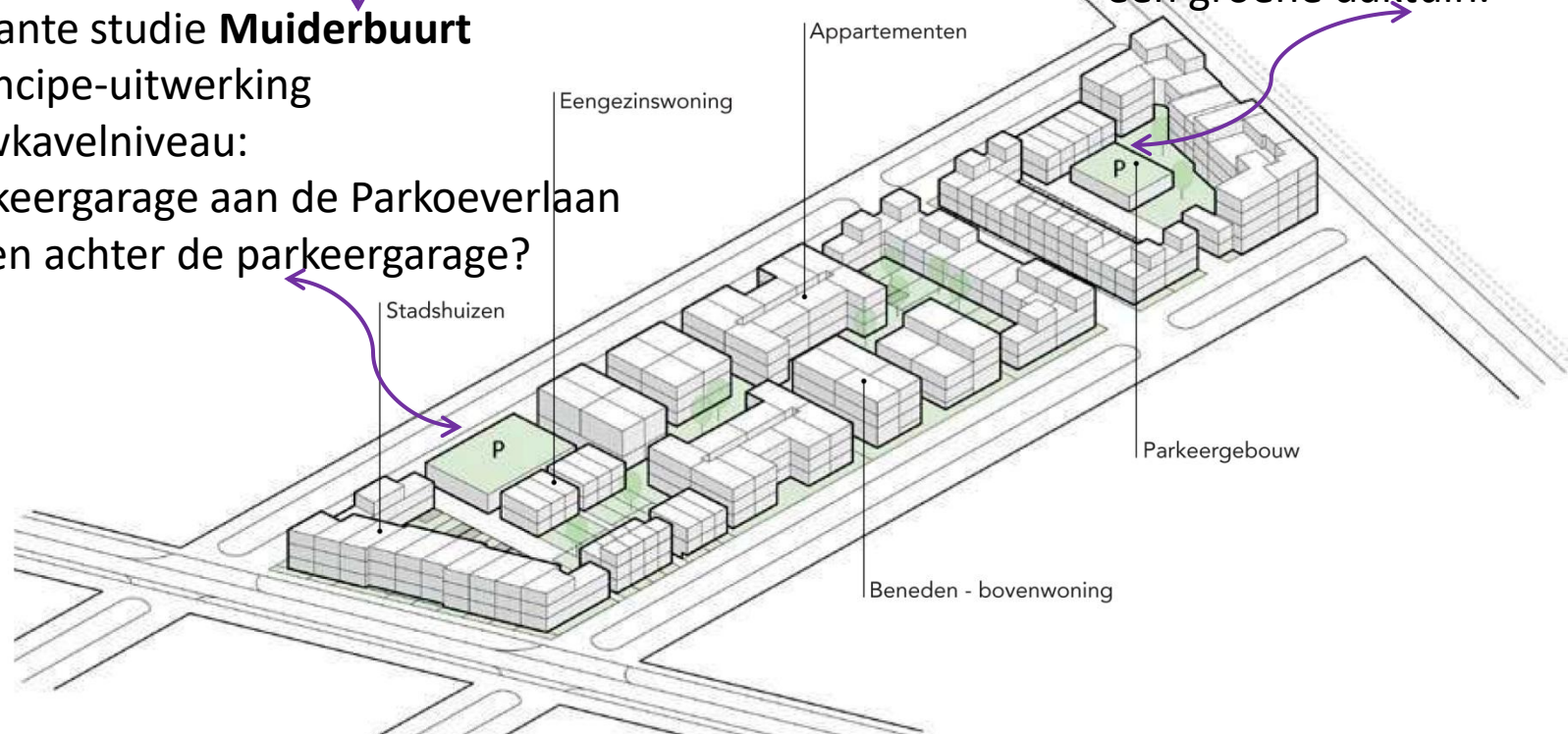
Muiderbuurt: totaal 3.000 woningen

Kleine afstand achterkant
woningen en parkeergarage;
Interessante optie voor
een groene daktuin.

Interessante studie **Muiderbuurt**
over principe-uitwerking
op bouwkavelniveau:
een parkeergarage aan de Parkoeverlaan
en wonen achter de parkeergarage?

Afb. 11.3 Voorbeelduitwerking bouwveld Muiderbuurt met diverse functies, segmenten en woningtypen. Dit voorbeeld telt circa 165 woningen. Bron: FARO architecten

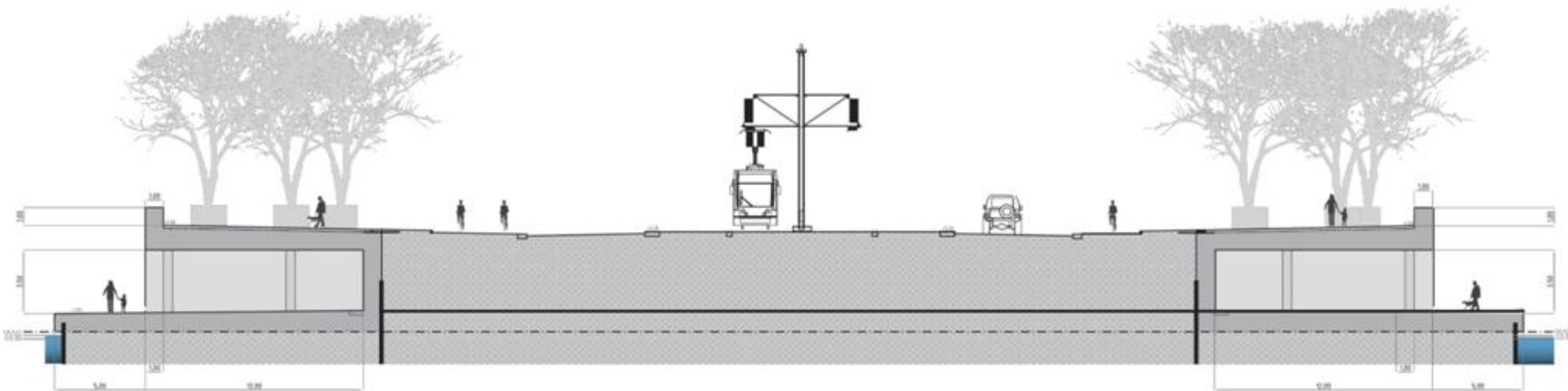

Afb. 5.2 Reliëfkaart van Strandeiland

Afb. 5.11 Profiel van een kademuur

Er is gewerkt met interessante hoogteverschillen op maaiveldniveau op de plattegrond, maar ook in profielen: gunstig voor afvoer van hemelwater en ruimtelijk interessant.

Afb. 5.13 Doorsnede met de opbouw van de brugpaviljoens, gesitueerd in het landhoofd van brug 2080

Straatbeeld van Pampusbuurt:
voorbeeld van 'hoogteaccent' van
8 bouwlagen (28-30m hoog)
in een buurt met 4 bouwlagen.

Afbeelding Mecanoo Architecten

Legenda

Legenda

- 2 bouwlagen
- 2,5 bouwlagen
- 3 bouwlagen
- 3,5 bouwlagen
- 4 bouwlagen
- 4,5 bouwlagen
- 5 bouwlagen
- 5,5 bouwlagen
- 6 bouwlagen
- Zoekgebied hoogte
accenten 20 tot 60 m
8 bouwlagen

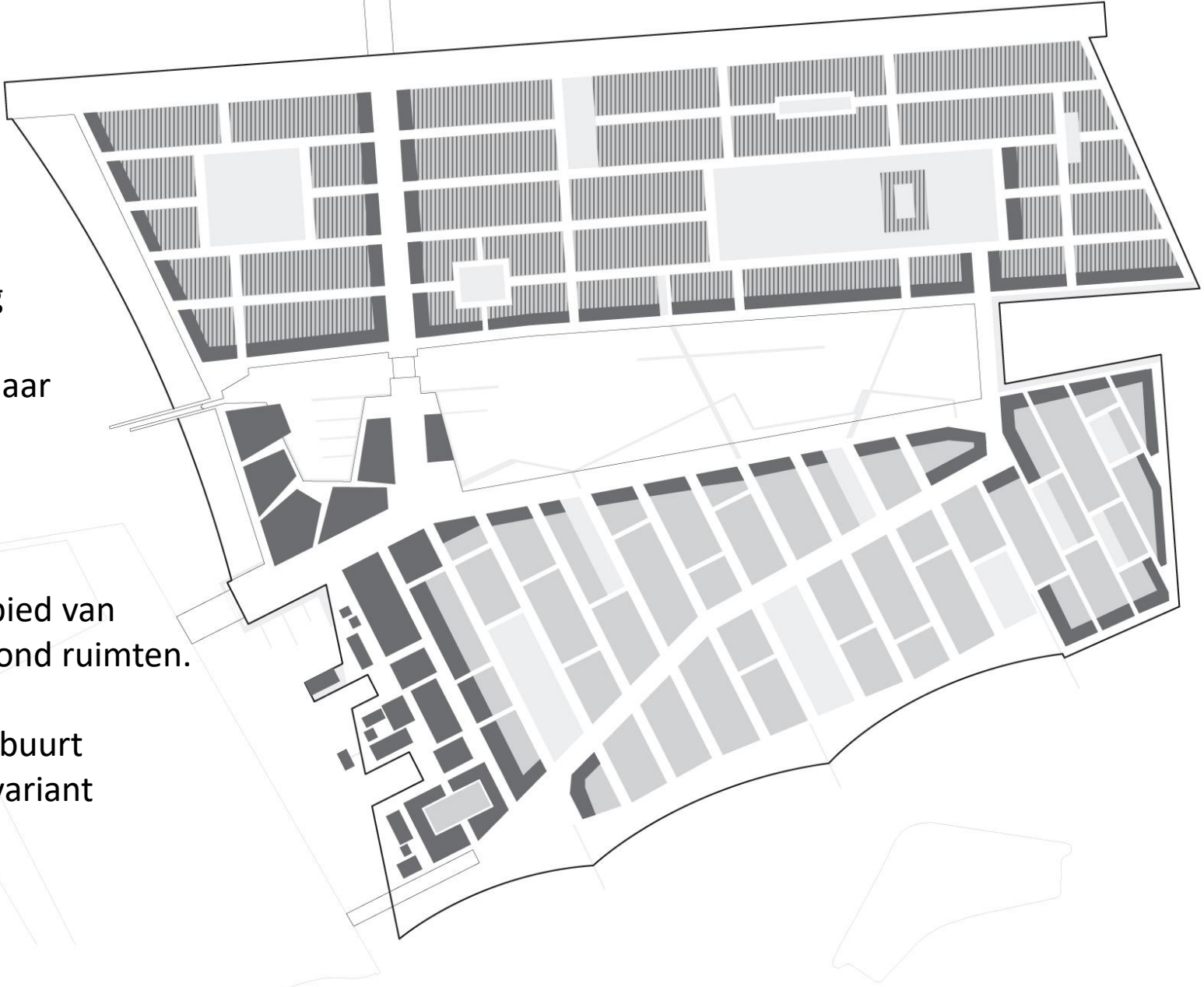
Afb. 3.6 Gemiddelde bouwhoogten

Gevels met hoge verdieping begane grond: er is gestreefd naar continuïteit. De Havenkom en de Werven vormen een concentratiegebied van hoge begane grond ruimten.

Voor de Muiderbuurt is een speciale variant bedacht.

Legenda

- Hoge begane grond
- Hoge begane grond of hoge 1e verdieping

Afb. 3.25 Schematische weergave van de hoge verdiepingen op de begane grond of op de 1^e verdieping

Legenda

- Gebiedsontsluitingsweg 50 km/uur
- Fietsstraat / erftoegangsweg 30 km/uur
- Erftoegangsweg
- Erftoegangsweg 1-richting
- Erf
- Verboden om rechts uit te rijden
- Metro reservering
- Tram
- Bus
- Tram- en bushalte
- Tramhalte
- Bushalte

Openbaar vervoervoorzieningen

- Zoekgebied opstelruimte voor 4 gelede bussen
- Zoekgebied inpandige tram stalling (dependance voor 12 trams)

Parkeren

- Grote mobiliteitshub
- Kleine mobiliteitshub

Afb. 7.3 Verkeerscirculatiekaart

Let op het zoekgebied voor de tramremise bij het park in de Pampusbuurt en de opstelplek voor de gelede bussen bij de dam naar het Buiteneiland De Havenkom is aangegeven als mobiliteitshub: wat betekent dat?

Legenda

- Bedrijven
- Kantoren
- Detailhandel
- Supermarkt
- Leisure
- Cultuur
- Uitbreidingsmogelijkheden voor:
Detailhandel, kantoren, leisure en cultuur.
- Uitbreidingsmogelijkheden voor:
Bedrijven, detailhandel, kantoren, leisure en cultuur.
- Makerskade
- Tram en halte
- Buslijn en halte

Nutsvoorzieningen

- Zuiveringsgebouw
- Gemeentewerf (Is een zoeklocatie)
- Onderstation

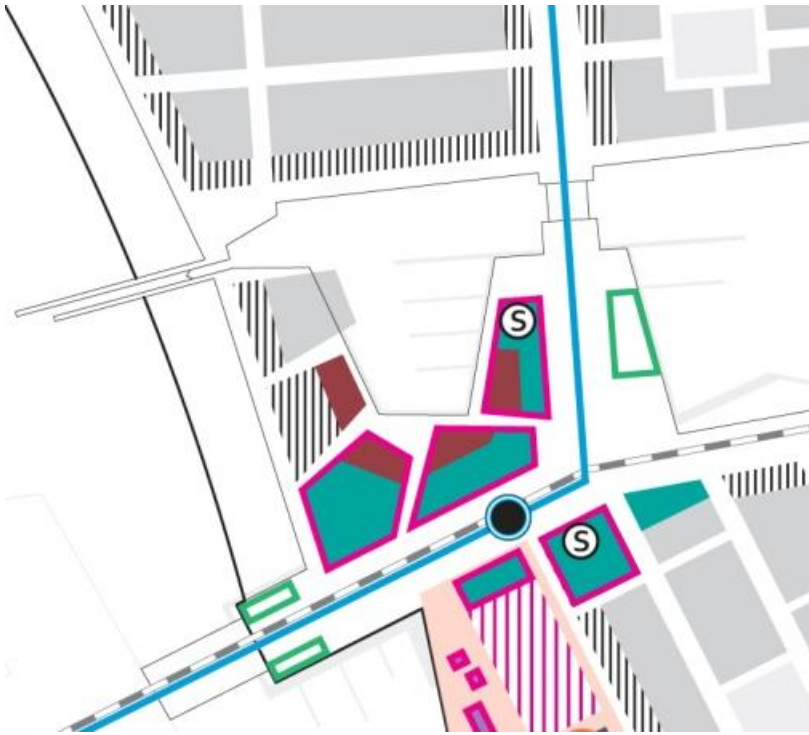
Locaties voorzieningen zijn indicatief en kunnen in een nadere uitwerking van plek veranderen.

Plattegrond met commerciële voorzieningen.

De Havenkom is nog weinig uitgewerkt, deze zou zich aan de binnenzijde goed lenen als winkelplek, beter dan de buitenzijde, wat nu het plan is.

Afb. 4.12 Kaart met commerciële voorzieningen

Voorstel Sted. Plan Strandeiland
voor winkelgebied Strandeiland

Voorstel NIJ en VvHD
voor winkelgebied Strandeiland

Legenda

- Bedrijven
- Kantoren
- Detailhandel
- S Supermarkt
- Leisure
- Cultuur
- Uitbreidingsmogelijkheden voor:
Detailhandel, kantoren, leisure en cultuur.
- Uitbreidingsmogelijkheden voor:
Bedrijven, detailhandel, kantoren, leisure en cultuur.
- Makerskade
- Tram en halte
- Buslijn en halte

Winkels rondom de Havenkom, in plaats van rondom de OV-hub, zorgt voor een intieme sfeer van het winkelcentrum met verblijfskwaliteit (dat wordt nu gemist op IJburg). Supermarkten verdelen over Muiderbuurt en Pampusbuurt.

Culturele voorzieningen aan de buitenzijde positioneren zorgt, samen met Leisure-facilites, voor zichtbaarheid centrumgebied Strandeiland.

Buurt	Sociale huur	Middensegment	Vrije sector	Totaal
1 ^e fase				
Muiderbuurt	600	375	525	1.500
Pampusbuurt	1.200	750	1.050	3.000
Havenkom	200	125	175	500
	2.000	1.250	1.750	5.000
2 ^e fase				
Muiderbuurt	600	375	525	1.500
Pampusbuurt	600	375	525	1.500
	1.200	2.000	1.050	3.000
Totaal	3.200	2.000	2.800	8.000

Afb. 11.4 Woningaantallen en differentiatie 1e en 2e fase

Strandeiland, enkele data:

- Eiland met een grootte van 150ha, perifeer in IJburg
- Wijk voor 8.000 woningen, 20.000 inwoners
- Gemiddeld 60 won./ha: Pampusbuurt 40 won./ha; Muiderbuurt 80 won./ha
(ter vergelijking Haveneiland 100 won./ha)
- Een van de grootste wijken van Amsterdam
- Met 750m stadsstrand, 6ha groen voor spel, sport en ontmoeten
- 120.000m² aan maatschappelijke en commerciële voorzieningen
- Wijk bedoeld voor gezinnen (dus naast fietsen e.d. ook auto's)
- Streven: emissievrije mobiliteit, nieuwe sanitatie, circulair, klimaatbestendig en natuurinclusief bouwen.

- Legenda**
- Primaire zoekgebied horeca (20%)
  - Overige horeca fase 1 (15%)
  - Horeca Fase 2 (15%)
  - Transitie en halte
  - Buslijn en halte

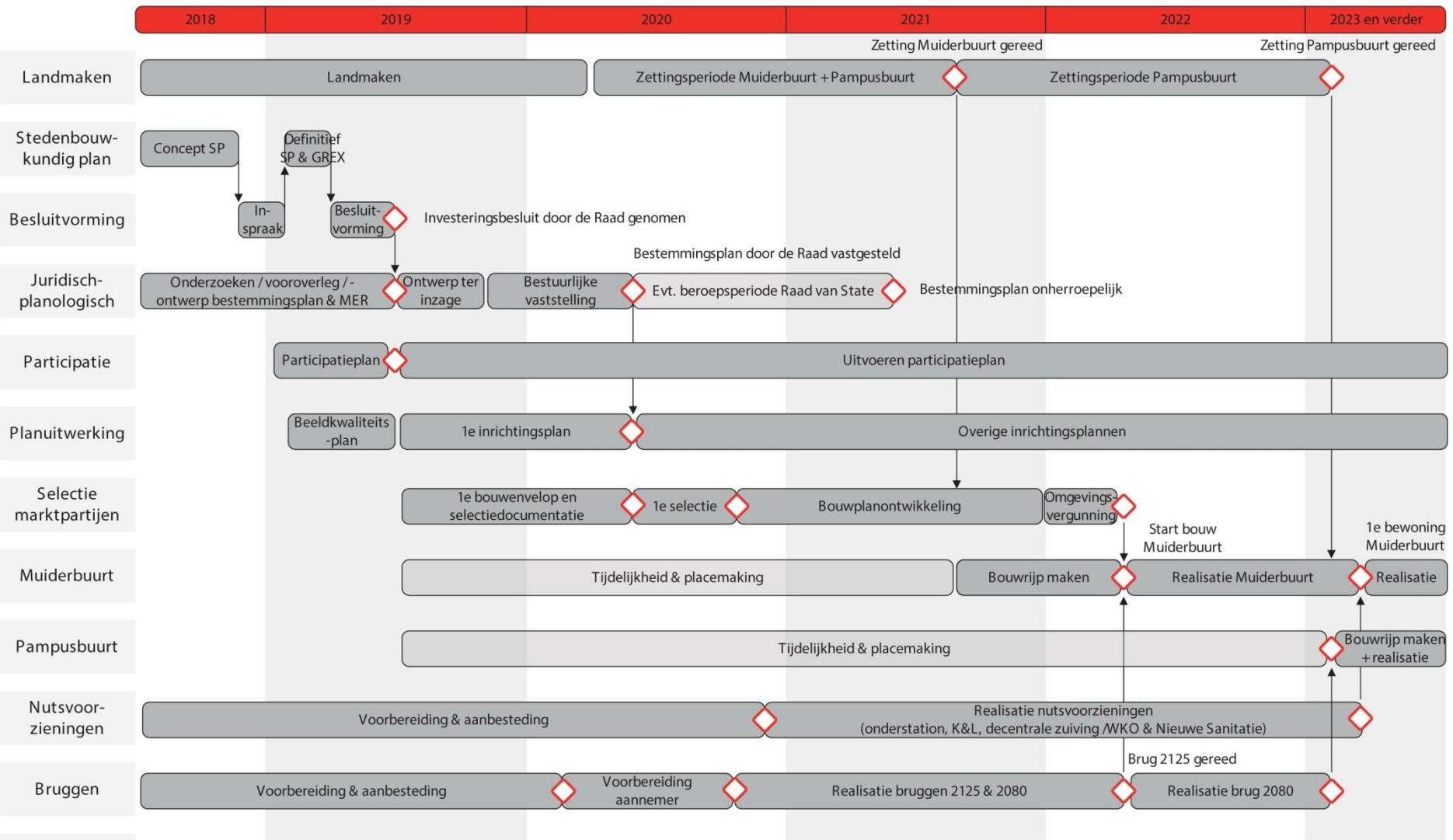
Abf. 4.14 Verdeling van horeca op Strandeiland

De fasering

Bouwrijp maken: Centumeiland & Sluisbuurt
 Landmaken in uitvoering: 1^e fase Strandeiland
 Landmaken gepland: 2^e fase Strandeiland
 Landmaken apart gepland: Buiteneiland

Probleem is dat de fasering los staat van het stedenbouwkundig plan: het komt niet logisch en praktisch uit elkaar voort, terwijl alles wel hermetisch gepland is. Dat laat geen ruimte voor onvoorziene omstandigheden, die zich altijd voordoen.

Afb. 13.2 Indicatieve planning op hoofdlijnen ontwikkeling Strandeiland 1^e fase. NB: aan deze planning kunnen geen rechten worden ontleend (d.d. 06-11-2018)

Men gaat er vanuit dat Strandeiland in 15 jaar wordt volgebouwd, vanaf 2022

Het past allemaal erg precies

Afb. 11.5 Ontwikkeling 1^e fase Strandeiland

Concept Stedenbouwkundig Plan Strandeiland 27-11-2018

Deze reactie op het plan is een vervolg op ons bericht van 8 mei 2018 bij de uitgangspuntennotitie van 25 januari 2018

Analoog aan de eerdere reactie vragen wij aandacht voor achtereenvolgens

- De verkeersafwikkeling
- De woningdifferentiatie
- De woninggrootte
- Inclusie
- Reserve-ruimte

De verkeersafwikkeling

In hoofdstuk 7 wordt verwezen naar het *Mobiliteitsplan Zeeburgereiland en IJburg*. De IJburgers van nu zijn nog steeds niet betrokken bij dit plan terwijl zij wel het gelag moeten betalen als het fout gaat. Het verkeer over de IJburglaan op Haveneiland West en over de Pampuslaan op Haveneiland Oost zal zeker vastlopen. De Bert Haanstrakade wordt de “overloop” terwijl die daar niet op berekend is.

De woningdifferentiatie

De differentiatie is “verbeterd” van 40/40/20 naar 40/25/35 (sociaal/middensegment/duurder) waarbij gezinnen een streepje voor hebben. Dat biedt perspectief op een echte stabiele en vitale Amsterdamse woonwijk. De spreiding over de beide eilanden is geregeld maar we missen de spreiding op de eilanden, hoe worden de categorieën “uitgesmeerd” over de Muiderbuurt en de Pampusbuurt? Hoe wordt dat geregeld en geborgd om te voorkomen dat dit aspect afhankelijk wordt van de waan van de dag en de luim van de investeerders? Wij pleiten ook voor harde afspraken over de aantallen woningen voor kwetsbare mensen. De alinea op blz. 37 is te mager en te vrijblijvend.

De woninggrootte

De woningen op Strandeiland worden significant (gemiddeld 15%) kleiner dan de woningen op IJburg 1. Het aantal woningen per hectare is (gemiddeld 15%) lager dan op Haveneiland. Naarmate woningen kleiner worden is er meer behoefte aan kwalitatieve buitenruimte. Wij zien vooral lange smalle straten met hier en daar een klein beetje “ruimte”. Is dat wel voldoende?

Inclusie

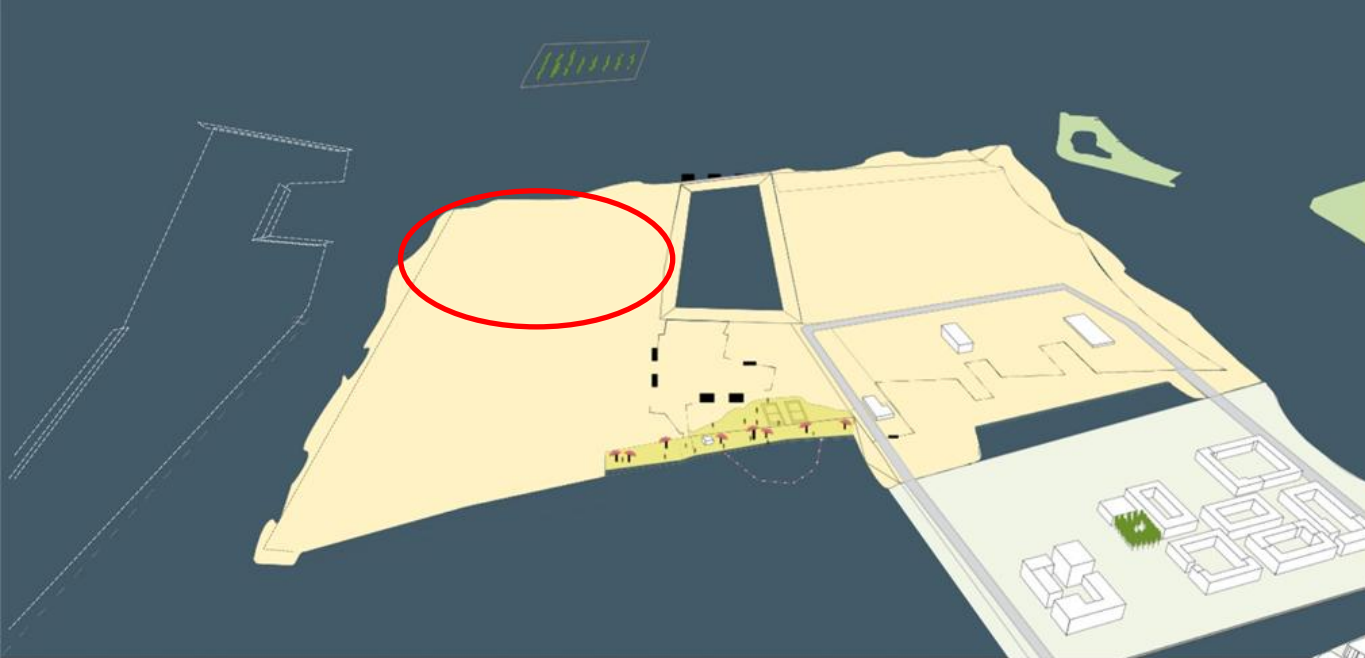
Inclusie betekent meer dan alleen “voldoende voorzieningen”. Het gaat erom dat er na IJburg 1 als “Wijk Zonder Scheidslijnen” ook op Strandeiland plek is voor iedereen, dus ook voor mensen met beperkingen in alle soorten en maten, individueel en collectief. En dan niet alleen voor de betrokken Amsterdammers zelf maar ook omdat ontmoetingen met “andere” mensen kleur geven aan het bestaan en betekenis hebben voor alle nieuwe IJburgers. Een minstens even belangrijk argument voor inclusie is de logica dat naarmate Strandeiland minder gemixt wordt er elders in de stad meer gemixt moet worden. Op IJburg 1 is 5% van alle woningen, ofwel bijna 17% van alle sociale huurwoningen, geschikt gemaakt voor mensen met een beperking. De overgang tussen IJburg 1 en IJburg 2 mag geen nieuwe “Scheidslijn” worden.

Reserveruimte

In 2016 is de balans opgemaakt van 25 jaar VINEX in Nederland. Een belangrijke aanbeveling naar toekomstige ontwikkelingen was en is nog steeds om een substantieel deel van de ruimte te bewaren voor later. Ook op Strandeiland wordt alles nu dicht getekend en dicht gerekend. Waarom en waarvoor? Alsof we nu kunnen weten waar straks behoefte aan is? Met alleen de druk op de woningmarkt als excuus? Een extra reden om dat nu eens een keer niet te doen is de wetenschap dat de bewoners van dit schiereiland in het IJ-meer straks geen kant meer uit kunnen.

Laten we een flink stuk van de eerste fase onbebouwd laten. Die onbebouwde ruimte kan dan op korte termijn voorzien in het nu al hopeloze tekort aan sportvelden. Het Diemerpark zit aan haar taks en bij het Zeeburgereiland en het Centrumeiland is de beloofde inhaalslag niet gemaakt. Het Buiteneiland ligt te ver weg en te ver weg in de tijd. De onbebouwde ruimte op Strandeiland kan ondermeer ook voorzien in intramurale voorzieningen, bijvoorbeeld voor ouderen, of in woonruimte voor nieuwe Nederlanders of in ruimte voor circulaire processen of....

Wij stellen voor in overleg een flink stuk van circa 15 hectare in de eerste fase van Pampuseiland/Pampusbuurt niet te bebouwen maar zo snel mogelijk in te richten voor buitensport. Omdat Strandeiland in een laag tempo zal worden gerealiseerd valt de “schade” in woning-aantallen de eerste jaren behoorlijk mee. De twee tijdelijke sportvelden die nu in het Stedenbouwkundig Plan in de Muiderbuurt zijn aangegeven (pag. 117,118) kunnen dan meteen definitief ingericht worden. Wij zijn graag bereid om een en andere in een persoonlijk overleg toe te lichten

Afb. 11.8 Fase 1-1, tijdelijk strand met eerste bebouwing

Reserveer
een ruime plek voor
tijdelijke voorzieningen,
bijv. een stuk van 15ha

Afb. 11.9 Fase 1-2, Muiderbuurt in aanbouw

Afb. 11.10 Fase 1-3, eerste bebouwing Pampusbuurt

Reserveer
een ruime plek voor
tijdelijke voorzieningen:
misschien ontstaan hier wel
onvoorziene dingen,
die later verrassend genoeg
ingepast kunnen worden.

Dank voor de aandacht!